

Νουμάς 4-11-07

5

ἄβραστος, ἀβύζαχος, ἀγάνωτος ἀγένωτος, ἀγιάτρεφτος,
ἀδιάντροπος, ἀδιαφόρετος, ἀδούλεφτος, ἀθεόφοβος,
ἀθεόκριτος, κτλ. κτλ. κτλ.

Τὸ πρόβαγμα ἄν — (κι ὄχι: ἀνα —) ἔγινε ἀπὸ
παρετυμολογικὸν συνεπαρμὸν τῆς τελευταίας συλλα-
βῆς προηγούμενης λέξουσας μὲ τὴν ἀρχικὴν τῆς κκ-
τοπινῆς λέξεως: ἀπὸ φράσεις λ. χ. ἔναν ἀβαθον, μὴν
ἀδουλειά, ποῦ ὁ λαὸς θάρρεψε πῶς λείει ἐν' ἀνάβαθο,
μὴ ἀναδουλειά, εἶπε κατόπι ὁ ἀνάβαθος, ἢ ἀναδου-
λειά. Καὶ τὸ ἄν — ἀπὸ βέβαια στερητικὸν δὲν εἶναι
πάντα λ. χ. ἀναιώνιος (ἔναν αἰώνιο), ἀναταριάζου-
μαι (μὴν ἀντάρα), ἀγκίσσησας (ἔναν κίσσησας), ἀγ-
κινάρα (μὴν κινάρα) κτλ. παρὰ μόνον ὅταν μπαίνει
μπρὸς σὲ λέξεις ποῦ ἔχουν ἀπὸ λόγου τους τὸ στερη-
τικὸν α λ. χ. ἀναγνωσιὰ (ἀγνωσιὰ), ἀναμελειὰ (ἀμέ-
λεια), ἀναχόρτατος, ἀναπίστεχος κτλ. ὅπως καὶ τὰ
ἐν παρκαπᾶνου: ἀνάβαθος, ἀνάβολος, ἀναβοοχιά, ἀνα-
δουλειά.

Μ. ΦΙΛΗΝΤΑΣ

ΑΠΟ ΠΑΛΙΑ ΣΕΡΤΑΡΙΑ

Ο ΑΝΗΦΟΡΟΣ ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΤΗ

— «Τί κάμνεις, γέρο μου, καὶ σὲ βλέπω καὶ
μὰ σκαλώνεις στοῦ θεόρατον αὐτοῦ βουνοῦ τοὺς κο-
φτεροὺς βράχους, μὰ κατακνιέσαι καὶ πέφτεις καὶ
ματώνεσαι, καὶ πάλε ξανασηκώνεσαι καὶ ἀνεβαίνεις,
ἀνεβαίνεις, καὶ ὄλο αὐτοῦ βρίσκεσαι, μὴτ' ἀρηλιά, μήτε
πάλε ὀλότελα στής κοιλάδας τὰ βάθια, καὶ μόνις λίγα
ὀ βήματα κερδίσης μ' ἔνα σου γλίστρομα ὄλα χάνουν-
ται ἐξὸν ὄσο ἀνθρώπου μάτι δὲν ξανοίγει, καὶ ὄς τό-
σο πάντα μὲ θάρρος ξαναρχίζεις ἀνηφορικὸν σου τα-
ξίδι, καὶ νοιώθοντας πῶς ὄσο καὶ ἄν εἶναι ἀνηφορικὸν
τὸ ἀνέβασμα, πάντ' ἀνέβασμα εἶναι, σὸν παληκάρη κα-
ταπιάνεσαι πᾶσα νέα φορὰ τὸ φοβερὸν τὸν ἀγῶνα, ἀ-
κούραστος, ἐλπίδα καὶ δύναμη γεμάτος, ἀνοιχτόκαρ-
δος, ἀπὸ τῆς χαρὰς μεθυσμένος, τραγουδῶντας ἀντίς
τὸ γογγύζης, χαμογελῶντας ἀντίς τὸ θρηγῆς ;

Τί τὸ εἶναι τὸ μεγάλο τὸ καλὸ ποῦ πολεμᾶς τό-
σα χρόνια τὸ φτιάξης ; Τί κάστρο τὸ κνριέψης, τί
δόξα τὸ ἀπολάψης, τί θησαυρὸν τὸ ἀποκτήσης ; Εἶναι
χρόνια ποῦ σὲ βλέπω καὶ τυραννέσαι. Χρόνια ποῦ
λαχταρεῖς, καὶ μὲ τῆς λαχτᾶρα σου μένεις. Νὰ σὲ λυ-
πηθῶ ἀραγες, ποῦ ἐλπίζεις τὸ ἀνέλπιστα, ἢ τὸ σὲ συ-
χαρῶ, ποῦ καὶ σὸ ἀνέλπιστα ἐλπίζεις ἐσὺ ;»

— «Παῖδί μου, εἶσαι νέος ἀκόμα καὶ ἀπὸ τῆς
χρῆς δὲν ἔμαθες. Τὴν βλέπεις ἐκεῖνη τὴν ἀθάνατη

λετε !»

— «Μολυβόνοσο, νὰ ποστῆς ὁ Σεβιλιάς. Γιὰ

την κορφή, ποῦ σύννεφα χρυσᾶ τηγῆ στεφανιώνουν ;
 Είναι τῆς Τέχνης τὸ βασίλειο ἐκεῖ ἀπάνω. Ἐκεῖ
 ὄνειρεύτηκα ἀπὸ μικρὸς νάνεβω, ἐκεῖ λαχταρῶντας
 κ' ἐλπίζοντας νάνεβω, θὰ ξεφυγῆσω μὰ μέρα. Δου-
 λεύω, μερουνχίς δουλεύω, μὰ εἶναι βαρὺς ὁ ἀνή-
 φορος, τὰ μονοπάτια του γλυστερά, καὶ βράχοι ἀπὸ ἀ-
 πέρατα ὕψη κρεμασμένοι σὲ φοβερίζουν ἀνάμεσα
 σὲς χαράδες. Ἰ Βλέπεις ἐκείνους ποῦ σὲ πολὺ ἀψη-
 λότερα μέρη κατορθώσανε νάνεβοῦνε, καὶ ποῦ σὲ
 μύρια μικρὰ κορφοβοῦνια σκορπίστηκαν δλοτρῶντρα
 σὲς ραχοῦλες, μὰ πάντα χαμηλότερα, πολὺ χαμηλότε-
 ρα ἀπὸ τὸ μεγάλο τὸ κορφοβοῦνι ποῦ περήφανο στέ-
 κει στὴ μέση ; Τὴν ἀκοὺς τὴν ἀθάνατη τὴ μελωδία,
 ποῦ κατεβαίνει ἀπ' ἐκεῖ ἀπάνω, ὡς κάτω στὰ βάρδια
 τῆς σκοτεινῆς τῆς κοιλάδας, ἐκεῖ ποῦ ἡ ἀνθρωπότης
 ξεσκίζει τὰ στήθια της ἀπὸ τὸν πόνο καὶ τὴν ἀπελλι-
 σιὰ ; Ὡς ἐκεῖ κατεβαίνει ἡ παρήγορη μουσικὴ τους,
 καὶ ὅμως ἀπὸ τὸ βογκητὸ καὶ ἀπὸ τοὺς βαριοὺς στε-
 ναγμοὺς ἄλλοι δὲν τὴν ἀκοὺν παρὰ ἐκεῖνοι ποῦ βα-
 ρεμένοι καὶ ἀπελισμένοι σιμώνουν τοῦ ἱεροῦ αἰτοῦ
 βουνοῦ τὲς ρίζες, καὶ στὴν προσιβάδα του γυρεύουν
 ἀνάπαψη, δροσίζοντας τὴν καρδιά τους μὲ τὰ γέρι
 ποῦ τοὺς φέρνει τέτοια θείκη μουσικὴ σ' ἀλαφρὰ
 του φτεροῦγια.

Βλέπουμε τοὺς καλότυχους ἐκείνους ποῦ ὡς τὰ
 μισὰ ἀνεβήκανε, ἀκοῦμε τὴ μαγευτικὴ μελωδία τῆς
 τέχνης τους, καὶ πάλε στὸ κορφοβοῦνι, στὸ οὐρανο-
 γείτονο κορφοβοῦνι στηλώνεται ἡ ματιὰ μας ! Ὁνει-
 ρο πῶς εἶναι τὸ τέλει ο τὸ ξέρουμε, καὶ ὅμως γύρω
 στὸ θρόνο του ἀγωνιζόμαστε νὰ παρασταθοῦμε !»

Καὶ ξανάρχισε ὁ γέρος νὰ σκαλώνη, νὰ πύάνεται
 ἀπὸ πέτρες, ἀπὸ χώματα καὶ ἀπὸ ρίζες, νὰ πέφτη καὶ
 νὰ σηκώνεται, νὰ πληγώνεται, καὶ ὡς τόσο νὰ μὴ
 γογγύζη, νάνεβαίνη, νάνεβαίνη, καὶ ἄξαφνα νὰ κατα-
 κυλάη, μὰ πάντα νὰ κερδίζη ἀσήμαρτο ὕψος σ' ἀνέ-
 βασμά του, ὥσπου, περνῶντας πάλε χρόνια κατόπι
 τὸν εἶδα σὰ μερμήγκι νὰ σαλεύη σὲ γυρεμνοὺς ἀψη-
 λότερους, καὶ ἀκόμα νὰ πέφτη καὶ νὰ σηκώνεται, νὰ
 σκαλώνη καὶ νὰ κατακυλιέται, καὶ ὡς τόσο πάντα νὰ
 χαιρέται καὶ νὰ τραγουδάη μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ φοβερὸ
 τὸ τυράντισμα.

— «Τί εἶναι ποῦ σὲ κάμνει, γέρο μου, καὶ τρα-
 γουδάς ἀκόμα, τοῦ φωνάζω ἀπὸ κάτω, καὶ δὲν πε-
 θάνεις ἀπὸ τὴ σκάση ποῦ νάνεβῆς μῆτε στὰ μισὰ δὲ
 θὰ προφτάξης ;

— «Ἡ ἐλπίδα, παιδί μου, ἡ ἐλπίδα, κ' ἡ ἀγά-
 πη τῆς Τέχνης».

— «Καὶ ποιὸς μὲ ζωὴ ἀνθρώπου προφτάξε νά-
 νέβῃ ὡς τὸ λαμπρὸ τὸ κορφοβοῦνι, ποιὸς νὰ κολυμ-
 πήση στ' ἀθάνατο ἐκεῖνο τὸ φῶς ;»

— «Κανένας, παιδί μου, κανένας !»

Καὶ χάνηκε ἡ φωνή του στὸ κατακυλίσμα, καὶ
 ξανακούστηκε τὸ τραγούδι του στὸ νέο τάνεβασμα,

(1896)

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

Σκέψε ἡ Κατινούλα. Τὸ πρόσωπό της ὡς καὶ
 στὴ ληθαργία ποῦ τὴν πλάκωνε, σὰν ἑλασσωμένο.

Αργύρης ἑφταλιώτης

υ
 σ
 σ
 κ
 ε
 κ
 σ
 κ
 -
 η
 μ
 μ
 δε
 ρε
 δε
 κ
 ν